

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Helyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

április 25. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket
 lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A vízvezeték.

II.

(P.) Lovas Zsigmond, győri városi főmérnök már néhány esztendővel ezelőtt irt egy „javaslatot a hazai városok fejlesztésére”. Ebben a röpiratban igen érdekes indítványokkal lépett a belügyminiszter elébe — mert tulajdonképen neki volt adressálva e kis mű — melyekkel azonban most e helyen nem foglalkozhatunk. Majd idővel rátérünk talán azokra is. De megkapták figyelmünket azok a kiváló érvek, a hazai városok lassu fejlődésében megfigyelt momentumok, melyeket egy városi muzeum felállításával kíván és talál célszerűnek kiküszöbölni a mű írója. Ezek az érvek amellet szólnak tudniillik, hogy mikor ma, a XX. században egy magyarországi város valamely nagyobb mű létesítése előtt áll, bizony ritkán tudja, tanácsért hová forduljon, melyik város hasonló intézményét vegye mintaképül. Mert ha végigtekintünk azon nagy és fontos ügyeken, melyek évtizedeken át, sőt állandóan foglalkoztatják a városokat, úgy tapasztaljuk, hogy azok vagy nem jönnek létre, vagy bár évenként százezrekbe kerülnek, nem valósulnak meg a kellő sorrendben, *gyakran nem sikerülnek*, vagy ezeket, sőt *százezreket lehetett volna kellő tájékozottság mellett megtakarítani, vagy megfelelőbbet alkotni.*

Tagadhatatlan tény és távol áll tőlünk is ezt egy pillanatra is kétségbe vonni: hogy minden város vezetőségében, tisztviselői karában megvan az igyekezet, hogy ott, hol nagy anyagi áldozatokkal alkotni kíván, a legjobbra törekszik. De a jóakarát magában véve még nem elegendő. Az alkotások mindegyike oly széles látókört, sokoldalú tudást, ismeretet és gyakorlati tapasztalatot igényel, hogy a legjobb akarat mellett is tévedések, drága és pótolhatatlan hibák elég gyakoriak.

Ezeket a tévedéseket, ezeket a hibákat csak akkor tudják majd a városok gazdasági életéből kiküszöbölni, ezeknek a nehéz feladatoknak még kiváló tulajdonsággal bíró tisztviselők és azok, kiknek szerep jut bennök, csak úgy felelhetnek meg, ha módjukban lesz a már meglévő intézményeket mind rendszeresen, könnyen tanulmányozni, a meglévők előnyeit, hátrányait látni és összehasonlítani.

A mai helyzet tényleg tarthatatlan. Midőn ugyanazon, vagy hasonló intézménynek nagy fáradságot, időt és anyagi áldozatot igénylő előtanulmányát, a vonatkozó adatokat sok nehézséggel minden város és minden tisztviselő kénytelen alkalmilag külön gyűjteni és beszerezni. És kérdéses, vajon nem hagyja-e ki tanulmányaiban véletlenül azon városok hasonló intézményeit, melyeknek egyéb körülményei, fekvése, klimatikus viszonyai, egészségügyi fekvése stb. inkább hasonlítanak azon városhoz, melynek készülő intézményei számára az illető tisztviselő tanulmányait végzi.

Ime: itt van a mi tengeri kigyónk, a vízvezeték. Előttünk fekszenek különböző városok hasonló intézményére vonatkozó adatok és bár mi nem tartozunk a város tisztviselői karához, mint a köznek képviselői nem kiméltünk fáradságot és munkát, hogy kellő szakértelemmel és ismeretekkel támogathassuk városunk érdekeit. Itt fekszenek előttünk az adatok és bizony mikor felelnünk kellene arra a kérdésre: vajon ennek a vízvezetéki és csatornázási műnek létesítésénél vagy üzeménél mennyire állapítsuk meg a napi vízszükségletet; mennyi az építési investíció nagysága lakónként vagy csővonal hosszára vonatkozólag; mennyi egy köbméter víz önköltsége; egyáltalán beszéljünk-e önköltségről, a város építse-e ki maga saját keretében e művet és kezelje is maga, vagy pedig építtesse-e ki más által és azután kezelje, vagy pedig vállalkozó építse is, kezelje is; a víz és csatorna díjak összehasonlítása házbér és férőhelyek szerint; *hogyan szeressük be a vizet, hogyan raktározzuk el és hogyan osszuk szét*; vegyünk-e a Dorcy-féle számítás szerint fejenként házi szükségletre, kertek öntözésére, fürdőkre, gyárakra 150 liter szükségletet alapul, vagy pedig menjünk közelebb Budapest álláspontjához, ahol 300 litert vettek fejenként számításba; stb. stb.?

Sok és nehéz kérdés merül fel az előtt, ki komolyan, csak szülővárosa érdekeit szem előtt tartva, kíván ezekre válaszolni. Válaszolni akként, hogy ne befolyásolják elvont tárgyalásában a már eddig megtett előkészületek és ne irányítsa őt munkájában semmiféle illetékes vagy illetéktelen tényezők már eddig is hangoztatott felfogása.

Hosszan foglalkoztunk ezzel a témával, megvizsgáltuk minden oldalról, e hasábokon fogjuk előterjeszteni véglegesen kialakult véleményünket: Ujvidék szab. királyi város területén hogyan kell megoldani a vízvezeték és csatornázás kérdését.

Addig csak furják a próbakutat.

A politikai válság. A függetlenségi párt szigorúan és tántoríthatatlanul ragaszkodik pártprogramjának egyik sarkalatos pontjához és ebből — minden jeltől itélve — komoly válság nehezedik a magyar politikai életre. Követeli a jogos és törvényen alapuló önálló magyar banknak 1910-ben leendő felállítását és ezért a követelésért minden hatalmának kockázatával sikraszáll azzal a tudattal, hogy csakis heves és erős küzdelem után lesz képes a külpolitikai sikerek által elkapott hatalomtól igaz jogát kivívni; küzd azzal a meggyőződéssel, hogy az elleneink által esetleg felidézendő erős nemzeti ellenállásba lesz kénytelen hívni a háta mögött álló osztatlan nemzetet, hogy programjának megvalósítását, Magyarország önálló gazdasági berendezését az önálló bank életbehívásával megkezdhesse. Bizalommal a függetlenségi párt vezeterei iránt, kik az osztrák kormánylyal lefolytatott tárgyalások alkalmával hűségesen védtek annak a nemzetnek sorsát, mely annak irányítását rájuk bízta, bizalommal a függetlenségi párt iránt, mely minden küzdelem és minden választás elébe nyugodtan nézhet — hiszen olyan eszme győzelmeért harcolnak, mely sorompóba állítja értük az egész országot — mi minden csüggedés nélkül nézünk, bármily küzdelem elébe. Ujvidék nehéz és válságos napokban küldte Teleki Arvéd grófot a parlamentbe; küldte akkor, amikor még Ujvidéken más pártok is voltak. De sokkal egyöntetűbb, sokkal dicsőségesebb lesz Ujvidék megnyilatkozása most, amikor már a régi szabadelvűpárt utolsó mohikánja jelentette ki legutóbb a DMKE ismerkedő estélyén, hogy a bankkérdés még őt is *Justh Gyula* mellé állította és hogy ezért a kérdésért mindannyiunknak együtt kell küzdenünk. Ujvidékre számíthatnak mindig azok, kik a nemzetnek törvényben biztosított jogaiért küzdenek Bécs ellen.

„Kulturális ámitás.”

A helyben megjelenő „*Branik*” című szerb lap, — amelyet *Polih Mihály dr.*

BOGDÁNY és **TÁRSA**

Budapest,
 VI. Dálnok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

A nőikolmeujdonságok vezető színei az 1909-iki tavaszi idényre: adriatique, amethyste, aubergine, miele, cacao, bleu de vichy, taupe stb. a melyek minden elképzelhető árnyalatban és szövetminőségben állandóan raktáron vannak.

KRON KÁROLY FIA, Ujvidéken.

országgyűlési képviselő főszerkeszt, — tegnapelőtt 77-ik számában „Kulturális ámitás” címmel egy cikket közöl, amely a magyar kulturegyesületek működése kigunyolásának köpenyegé alatt a magyar államaszme elleni izgatásokat tartalmaz.

Nem denunciózni akarjuk Polith ur lapját, de mint magyar ujság becsületbeli kötelességet teljesítünk, ha ilyen támadások ellen a legerélyesebben tiltakozunk.

Az említett lap a többek közt azt írja, hogy a magyar kultúra terjedését nem akaszthatja meg, (szép, hogy bevallja!), csak azt a módot kifogásolja, amelylyel a magyar kulturát terjesztik.

Szerinte téves felfogás, hogy a magyar nyelv tudásától és a magyar kultúra terjesztésétől függ, vajjon valaki jó hazafi-e? Hibás felfogás, hogy csak a magyar nyelv tudásával és a magyar kultúra terjesztésével lehet nemzeti államot fejleszteni. Ebben van a magyar kulturegyesületek főhibája. Ezek nem is kulturegyesületek, hanem oly társulatok, amelyeknek egy céljuk van, a másajkuak nyelvét és kulturáját elnyomni. Ellentétbe kerülnek önmagukkal és kulturális hivatásukkal. A magyar nyelv és kultúra mesterséges (?) terjesztése ellen erélyes kifogásuk van. Ezzel az idegen kultúra terjedését érik el.

Balla Aladár főispánnak a Dmke közgyűlésén mondott beszédének a nemzetiségekre vonatkozó része, — így mondja a Branik, — feltevéseiben felelte hibás. Azon állítás, hogy testvériség uralkodik, nem érv a magyar kultúra terjesztésére. Testvériség azelőtt is volt. Azt hiszi, hogy Manoflovits János orsz. képviselő aligha lesz hálás Ballának. Szerinte az önzetlen magyarság nem akar ott magyar kulturát, ahol nincs és nem lehet. Végül a Dmken rug egyet, hogy azért tartanak gyűléseket, hogy a lapoktól dicséretessék magukat.

Ezeket írta a Branik.

Igazán gondolkodnunk kell afelett, bosszankodjunk-e, vagy nevéssünk? Az öreg ur lapjának folytonos toporzékolását már megszoktuk és az öreg urral és lapjával nem is törődünk, ha a magyarság ellen nem intézne szakadatlan kirohanásokat.

A magyarosítást, a magyar kulturát kigunyoló cikk annyira magán viseli azt a már torkig jóllakott és ismert Vajdaféle magyargyalázó recipét. Minden szava izzó gyűlölet a magyarság ellen.

Az öreg ur lapja emellett feledékeny is.

Szemére veti Balla főispánnak, hogy jogtalanul hivalkodott azzal, hogy a szerb-magyar testvériséget megcsinálta, mert az már azelőtt is megvolt. Igaz. Meg volt. De a Branik elfelejti, hogy ép az öreg ur lapja volt az, amely folytonos izgatásaival ezt a testvériséget „sprongelte”.

És így Balla Aladárnak és Teleki Arvédnek kellett jönnie, hogy ezt a testvériséget felujtsa, megszilárdítsa és állandóvá tegye. Most hiába ugrál a Branik, néhány szerb bankigazgatón kívül nincs hive és követője széles e honban.

A magyar nyelvet és magyar kulturát sehoh az egész országban oly tapintatosan, oly glánskéntyűsen nem terjesztik, mint

Ujvidéken. És még ez ellen is merészel a Branik szót emelni?

Janus arcával úgy tünteti fel, mintha a magyar-szerb testvériség megmaradása hő imája volna Polithnak, az öreg urnak. Pedig a Branik, ha a városházán véletlenül egy irnoki állás üresedik meg és arra magyart választanak, úgy Vajdát is megszégyenítő izgatást folytat a magyarság ellen.

Egy szerencse van a dologban: örvedetes a szomorú közhangulatban, hogy a Branik írhat, amit akar, a közönség akárcsak, ha a Borsszem Jankót (bocsánatot kérünk a Borsszem Jankótól a hasonlatért) olvassa, jóízűt kacag rajta és önkéntelenül eszébe jut az ismert szállóige: Víz az öregnek.

Pápai kitüntetés.

Gróf Chotek és neje kitüntetése.

Alig van magyar nemes főúri családaink közt egy is, mely templomok, iskolák, kórházak építésére és fentartására, valamint a szegények és nyomorgók inségének enyhítésére oly óriási áldozatokat hozna, mint a futaki uradalom ura: gróf Chotek Rezső és fenkölt szellemű, ritka szívósága neje: gróf Ráday Mária. Ezen kiváló érdemek és példányoszerű erények elismerésül X. Pius pápa gróf Chotek Rezsőnek a IX. Pius által 1847-ben alapított Pius rend csillagos kommandatori keresztjét, nejének pedig a „Pro Ecclesia et Pontifice” arany érdemkeresztet adományományozta. Dr. Városhy Gyula, egyházmegyének főpásztora akadályozva levén a személyes megjelenésben, képviselőjében a kalocsai káptalan egyik érdemes tagját, Dr. Hoffmann Károly prépost-kanonokot küldte ki azon megbizással, hogy a kitüntetéseket a pápai brévékkel együtt kézbesítse a grófi párnak.

Dr. Hoffmann prépost-kanonok e hó 22-én érkezett Futakra, hol mélyen megkapó, rögtönzött ünnepélyesség keretében folyt le az érdemkeresztek feltűzése. 1/2 11 órakor Hoffmann prépost infulás misét mondott, utána pedig a grófi kastélyban nagyszámú előkelő közönség és vendégek jelenlétében folyt le a kitüntetések és hozzá tartozó insigniak, diszöltöny, valmint a pápai brévék és az érseki levél átadásának aktusa. Városhy érsek meleghangú üdvözlő leveléből a következő sorokat emeljük ki: Méltóztassanak, kérem, kegyesen megengedni, hogy mint ezen egyházmegyének érdemtelen főpásztora és Méltóságok buzgó tisztelője, példás életük, áldásos működésük közvetlen hálás tanuja, én legyek az első, ki ezen egész egyházmegyémet megörvendezettőket örvendező szívvvel és legőszintébb jókívánatokkal üdvözöljem, buzgón kérve Istent, hogy Méltóságokat mindazon jókért, miket az Ő dicsőségére és a lelkek javára tesznek, s amik legnagyobb részéről egyedül Ő, ki titokban is lát, bir tudomással, halmozza el áldásainak és kegyelmeinek bőségével és részessítse Méltóságokat azon egyedül méltó jutalomban, melyet a föld nem adhat s amelyet Ő maga e szavakkal ígért egykor hű szolgájának: „Én vagyok oltalmad és a te nagy jutalmad! E jutalom reményében folytassák, kérem, Méltóságok áldást hozó működésüket továbbra is szokott buzgóságukkal. Én pedig és papjaim, valamint a futaki hivek is hálás

szívvvel fogjuk Istent kérni, hogy ezen égi jutalomra Méltóságoknak ép testi és lelki erőben érdemeik folytonos növekedése mellett még igen soká kelljen itt a földön várakozniok, de fogadják, kérem, Méltóságok ezen ünnepélyes alkalommal az én részemről is legbensőbb hálám őszinte kifejezését azon megszámlálhatatlan jótéteményekért, melyekben kedves futaki hiveimet szüntelen részesíteni méltóztatnak.

Ugy az érseki levél, mint a pápai brévék — utóbbiak magyar fordításban felolvastatván, Hoffmann prépost magas szárnyalású, költői ihletségű szónoklatban üdvözölte a kitüntetett grófi párt. — A valódi erényeket, az igazi érdemeket úgy méltányolni, vagy rajzolni — mondá többek között — hogy képünk híven megfeleljen a valóságnak, nincs az a művészet, mely a feladat nehézségeivel sikeresen megküzdni képes legyen. Ugy vagyunk az igazi erényekkel, mint a híres szépségek arcképeivel, mindenki csak azt mondja róluk: „szébb a valóság”. Fogyatékos arcképeken segít a hízelgés, a tökéletes szépet sem szóban, sem rajzban híven ábrázolni nem lehet. Szakasztott ily nehéz feladatra vállalkoznám, ha erőmet tulbecsülve, csak megkísérelni is bátorokdnám Méltóságoknak fényes erényeit, az egyház és haza körül szerzett bokros érdemeit hű alakban feltüntetni. A leggazdagabb szókinccsel is ékebben hirdetik Méltóságoknak erényeit és érdemeit azon alkotások, melyeket itt a közönségben Isten dicsőségének emelésére, az emberiség nyomorának enyhítésére, pazar bőkezűséggel emeltek... A legutóbbi időben csak magán Futakon létesített és párját ritkító remekművü templom, nagyszabású kórház és az Elisabethinum nevü árvaházra való utalás után így folytatja: De tanuskodhatnak azon — Méltóságok által a falu szegényes kunyhóiban nyomorgók felszártott könyvei, melyek Méltóságok jótékonyága által kedves illatárrá változtatva, forró hálaimaként szállnak a Magasságbeli trónjához, de mindezeket felsorolni Méltóságok szerénységének megsértése nélkül nem lehet... Habár Méltóságok erényeinek és érdemeinek ilyen elismerése csak gyarló képe azok belső értékének és az azokkal járó örök jutalomnak, mégis oly nagyra tudjuk azt becsülni, mint amily magas helyről jött ezen közös óhajunk teljesülése. Méltóságos Gróf Ur! Legyen ezen lovagi rend és csillag Méltóságodnak vezérlő csillaga és ha ege netán beborulna, a csillag fénye derítse fel élte légkörét és irányítsa biztosan lépteit a megelégedés és boldogsághoz vezető ösvényen. Méltóságos Grófné! E rendjel, aranykeresztjével diszteni fog azon a helyen, ahol nemes szíve dobog tiszta erényért, lelkesedik örök érdemekért, hevül Isten dicsőségeért és felebarátaink jólétéért; kívánom, hogy a keresztén kisenvedett isteni szív lángoló szeretete tegye édessé, tegye boldoggá életének minden percét, szívének minden dobbanását. Legyen a kereszt saját szívének, ha bánat éri, ha keserűség sulya nyomja, vigasztalója, bátorítója, erősítője. Ragyogjanak e rendjelek sokáig nemes szívükön, legyenek zálogai azon jutalomnak, melyet egykoron az egyház láthatatlan feje fog adni, de minél később, mert mi szívünk mélyéből azt kívánjuk, azt óhajtuk, hogy Méltóságok az egyház, a haza és a közönség, az emberiség javára és örömeire még igen-igen sokáig éljenek!

A gróf vélyességgel lését s ver dött, melyen mély bölcses és jelentőség papát, Dr. A ékesszólással Dr. Hoffman ség nem pu ünnepe, de kezeti külön nagyja, mer kat, gróf Cl tesült Angy szeretik.

N

Kedde

és fordulat

„Virraszt a

számu közö

hiszen a da

kezébe volt

lunk Adolp

komikus,

őszinte jelle

kell és Thu

A másik fő

Jacquelin,

közönség ig

Szöke Sán

meg hivato

szerepét te

sonlóképe j

még Nicky

sikerült Ca

jéről emlé

sikeréről, c

mine) és K

keltett kise

Szerde

királynő"-j

Parlagi Ko

gott a szín

játszott. A

totta. Kitü

ozuttal is.

tanujelét t

vesen alak

Daisy tetsz

Kedves vo

ki Hajagos

Tóth Bösk

lejtettek.

Csütö

szinre. Gy

pár igazán

Prunelles,

enne. Ilyen

hatnak. Je

Szöke Sán

kedett be

„Sevillai k

Szilók

Sziló

épületet is

tartják a

szilókba g

ementkés

rikai elő

jobbba m

dét. Vala

nek anyag

használjál

A grófi pár tőlük szokott lekötelező szíveskedéssel köszönte meg a jelenlevők ünnepelését s vendégeik tiszteletére diszeget adott, melyen Hoffmann prépost a kulturának — mély bölcséleti tudásra alapított fejtegetését és jelentőségét méltató szónoklatban X. Pius pápát, Dr. Amon Pál kanonok-plébános fényes ékesszólással a grófi párt, gróf Chotek pedig Dr. Hoffmann prépostot éllette. A lefolyt ünnepség nem pusztán a grófi párnak volt örömmünnepe, de szívből örvendett és ünnepelt felekezeti különbség nélkül Futak község aprajagya, mert gróf Chotekben valóságos atyjukat, gróf Choteknében pedig a jószág megtestesült Angyalát ismerik, tisztelik és rajongva szeretik.

Nemzeti színészet.

Kedden De Flers és Caillavet szellemes és fordulatokban gazdag, ötletes vigjátéka, „Virraszt a szerelem” volt műsora és a nagyszámú közönség jól mulatott. Nem is csoda, hiszen a darab vezetésére Thury Elemér kezébe volt letéve. Bár az életben nem találunk Adolphe-féle alakokat, mégis ennek a komikus, ideális célokért lelkesedni tudó, őszinte jellemnek alakításához igaz művészet kell és Thury ennek mindenképpen megfelelt. A másik főszereplő Thury Csige Böske, mint Jacquelin, ma este is méltón tartott számot a közönség igaz elismerésére. A szélesap Andre Szőke Sándor jól felfogott játékában találta meg hivatott alakítóját. Az intrikus Lucienne szerepét tetszéssel alakította Tóth Ilona, hasonlókép jó volt Szőke Gizi (Sophie). Midőn még Nickyné ügyes Invigraynéjéről, Lévy sikerült Carteretjéről, Szilágyi kedves Merlinjéről emlékezünk meg, számot adtunk az est sikeréről, csupán még Károlyné (Sainte Hermine) és Károlyi Iboyka (Christiene) tetszést keltett kisebb szerepléseit dicsérjük meg.

Szerdán Fall lágyan susogó „Dollárkirálynő”-je ment. Telt ház. A dollárkirálynőt Parlagi Kornélia adta. Ügyesen, kedvesen mozgott a színpadon, szépen énekelt, mintaszerűen játszott. A körmönfont Dénes Hajagos alakította. Kitűnő baritonjával elismerést aratott ezuttal is. Szilágyi mint Cuder milliomas adta tanujelét tehetségének, Heltai mint Hans kedvesen alakított, jól énekelt. Szőke Gizi mint Daisy tetszett. Bercziknek kisebb szerepe volt. Kedves volt. Kisebb szerepüket jól aknázták ki Hajagos, Szentiványi, de főként Károlyné. Tóth Böske és Ujfalu Bella sikerült táncot lejtek.

Csütörtökön az ismert „Váljunk el” került színre. Gyöngén látogatott ház, pedig a Thury-pár igazán kitett magáért; Thury, mint Des Prunelles, Thury Csige Böske mint Ciprienne. Ilyen elsőrangú művészek csak jót adhatnak. Jól adta az ügyefogyott Adhemárt Szőke Sándor. A többi mozaikszereplő jól illeszkedett be az ensembleba. — Pénteken a „Sevillai borbély”-t ismételték meg sikeresen.

Szilók tengeriszár eltevésére.

Irta: Teleki Arvéd gróf.

I.

Sziló néven a gyáros és a kereskedő más épületet ismer mint a mezőgazda. Szilókban tartják a nagy műmalmok gabonakészletüket, szilókba gyűjtik a nagy cementgyárosok eladó cementkészletüket és szilókba helyezik az amerikai előrehaladottabb farmer az évről-évre jobban megbecsült tengeriszárát és csalamádét. Valamennyien magas építményeket emelnek anyagaik tartására és az olcsó géperőt használják fele magas tartányaik megtöltésére,

amelyek azt a kényelmet nyújtják, hogy kis alapterületen nagy tömeget tartalmaznak és azt a magasból kényelmesen juttatják a felhasználás helyeire vagy szállító eszközökbe.

Toronyszerű magas tárat értünk tehát sziló alatt, amely a gazdára értékes erjedt takarmányokra nézve legcélszerűbben kerek torony alakjában jelentkezik. Aki tehát mint gazda szilóra gondol, egyszersmind a kör alapu hengeralaku tornyot látja maga előtt. Sajnos, ma még ilyen épületekkel nem igen találkozhatunk az óvilágban, de annál több van Amerikában használatban, ahol a már régebben rendezett viszonyok közt élő farmerek közül mintegy negyedmilliónak van már ilyen, tengeriszár eltevő helyisége.

Amerikában, hol legtöbbször a nagy lófogu tengerifajokat termesztik és ahol mintegy 700 millió métermázsa évi tengeriszemtermés után számítva legalább másfél milliárd métermázsa tengeriszártermés áll a gazdák rendelkezésére, nem csoda, ha e bővében meglevő termékkel a legvadabb pazarlás ment régebben végbe. A csövek letörése után legtöbb helyen felgyújtották a szártermést és a kisebb területeken lett a szár némileg értékesítve, úgy hogy marhát eresztettek a földekbe, vagy hogy a saját szerű amerikai tányeralaku forgó korongos ekékkel, vagy nehéz tárcsás boronákkal valahogyan belekinozták a száraz földbe. Modern gazdának háta borsóznék az ilyen látványon. Amerikában is évről-évre ritkábbá válik napjainkban ez az eljárás. Most már elszaporodván a népesség és a marhaállomány, több és több takarmányagra van szükség. A legfőbb részben gazdaságokban is kezdik már a szárat összegyűjteni és az előrehaladottakban már százezer számra állanak a takarmánytornyok, hogy az idők során jelentőségében emelkedett tengeriszárát és csalamádét gazdaságilag a legutolsó fokig felhasználják. Erre azt mondhatnák gazdatársaim, hogy hiszen csalamádét már emberemlékezet óta termesztünk mi magyarok is és több mint husz éve foglalkozunk itt-ott a csalamádé földben vagy föld fölött való veremelésével is, sőt újabb időben a szártépőszervezetek terjedése folytán a csövektől megfosztott szárat is kezdjük nagyobb figyelemben részesíteni. Teljesen igaz és nagyon helyesen is van ez így. Mert ha már néhány század előtt Amerikából a tengerinövényt átvettük és pedig oly mértékben, hogy Amerika után mindjárt a második helyre küzdöttük fel magunkat e növény termesztésével elért termésmennyiség tekintetében, minden álszemérem nélkül és minden divathóbort vádjától érintetlenül, nem utánzasi viselkedésből, hanem a jónál jobbat keresve és onnan véve, ahol találjuk, hasznunkra fordíthatjuk az oly óriási termelő területen tudományosan kipróbált és gyakorlatilag bevált eredményeket. Olyan országból jönnek át hozzánk ezek, amelynek évi termése olyanformán viszonylik hazánkéhoz, mint ahogy a töke szokott aránylani a kamatjához. (700 : 35—40 millió q). Ebben az irányban már nagy lépést jelent az amerikai szártépő-gépek meghonosulása. Sok száz ilyen készülék van már az országban elterjedve és hasonló irányban szerencsés magyar találmányok is érvényesültek. Mindazonáltal még mindig csak a kezdet kezdetén vagyunk e téren is és míg néhány száz előrehaladottabb gazdaságban már a legtakarékosabb üzemet találjuk a tengeri mellékterményei hasznosítása szempontjából, a gazdák túlnyomó nagyrésze még mindig a szemtermést tartja csak fontosnak, míg a szárat legnagyobb részben veszendőbe hagyja menni, vagy legfeljebb tüzelő- és alományagul basználja,

mindkét esetben lemondván az igen tetemes takarmányértékről. Ne méltóztassanak e tárgyban félreérteni. Én nem a tengeriszár takarmányértékéről kívánok dicshimnusz zengeni, szemben az abrak és finom szénafélékkel, hanem az ellen emelem fel szavam, hogy alomba tiporassunk vagy tüzzel semmisítsünk meg olyan anyagot, amely a terjedelmes takarmányhoz szokott kérődzők kiváló alap takarmányául szolgálhat, 8 millió szarvasmarhának napi 10 kilót számítva, 3 havi alaptakarmányát képezheti hazánk 1 évi tengeriszártermése, amelyhez csak kevés szénára és abrakra van még szűkség, hogy teljes takarmányvá váljék. Ezen becses anyag teljes birtokában többé olyan állapotoktól nem tartathatunk, mint amilyeneket most már negyedik ízben észlelhetünk. 1904., 1905., 1907. és 1918. évek örökre emlékeztetése lesznek minden, állatot nevelő gazda előtt. Ilyen veszedelmek ellen védekeznünk kell!

Teljesen hiábavaló az állattenyésztést magas fokra fejleszteni, ha ilyen meglepetések ellen nem biztosítjuk magunkat. Végtelen kapkodást és költsékezést kell művelnünk, hogy állatállományunkat életben megtartsuk, amely körülmények között haszonról, sem az egyes gazdánál szó nem lehet, sem pedig a kormány dicséretes akciója eredményre nem vezethet marhaállományunk import által való javítása terén.

Látjuk azt, hogy Ausztria, Délnémetország és Svájc felől tenyészállatokat importálnak és ugyanakkor Ausztriába, Északnémetországba és Olaszországba fejőstehenet és általában tenyészanyagot exportálnak és ma is exportálnak, de ezt is meddig tehetjük, ha tovább foly a mostani gyakorlat, mely szerint minden üszőt rohamosan levágunk, mihelyt husa élvezhető stádiumba jutott? Hogy exportunk és általában depekorációnk nem ölt nagyobb arányokat, azt főleg annak köszönjük, miszerint a marhaár oly alacsony és még így is annyira nincs vevő, hogy eladásra nincs is mód. Ezeknek az állapotoknak véget kell vetnünk valahára. A fentemlített száraz évek konzekvenciáit végre le kell vonnunk! A lucerna és rozs mellett első sorban a tengeri nevezhető olyan növénynek, mely — különösen a lófogu változatában — tömegével az utóbbi szárazságokban is imponáló termést hozott. Ha ez okszerűleg lett volna felhasználva, mint már fentebb kifejtettem, 4 millió holdon 20 q-jával 80 millió q szárral 8 millió szarvasmarhának képezhetné volna 100 napig alaptakarmányát; annyi marhának tehát, amennyi nincs is az országban.

A tengeriszárát, hogy mint takarmánynak kellő hasznát vehessük, első sorban nagyobb mennyiségben kell előállítanunk: erre való az amerikai lófogu változatai. Másodszor alkalmas módon fel kell apróznunk. E célra már meglehetősen terjedni kezdenek a szártépőgépek, amelyek ellentétben a dugóalakot vágó szecskavágókkal, a tengeriszár külső zománcos héját felbontják, az egész növényt széna puhaságu, könnyen rágható anyaggá tépik.

De egyet nem tudnak e gépek: a tengeriszár farostját emészthetővé tenni, izletességet kölcsönözni neki és eltarthatóvá tenni. Utóbbi nélkül a penészgombák felemészítik a tápláló részeket és majdnem csak az emészthetetlen farost marad hátra, ennek pedig vajmi kevés vonzereje van, amiről mindenki meggyőződhetik, ha soká tengeriszáron tartja marháját. Ugy ráunnak, hogy végre koplaló sztrájkot rendeznek. Ezen bajok ellenszere az erjesztés. Ily módon elfojtjuk a penészt csi-

rájában, megpuhítjuk a kemény rostot és kellemes ízt szerzünk ezen takarmánynak, úgy, hogy féleven át etetve sem veszünk észre étvágycsökkenést.

Nagyon érdekes adatokat nyertem ezen tétel igazolására a múlt hetekben a m. kir. állatleltani és takarmányozási kísérleti állomástól. Ottan tépett száraz tengeriszárral és az ugyanezen anyagból szilóban vermelt erjesztett csalamádéval tesznek jelenleg kísérletet. A két takarmány teljesen azonos eredetű és míg a száraz tépett tengeriszárat a kísérleti állatok csak nagyon kedvetlenül ették és huzamos fogyasztás után ekzema-kittést kaptak, amiről az állatorvosi főiskolán konstatálták, hogy a száraz tengeriszáretezés volt az okozója, a vermelt tengeriszárból sokkal szivesebben ettek meg nagyobb mennyiséget és dacára a nagyobb mennyiség elfogyasztásának, semmi bajuk sem lett a vermelt tengeriszártól. Ezen, most megtörtént esetből is igazolva látszik tehát azon feltevés, hogy a szárazon eltartott tengeriszáron, élősködő mikroorganizmusok nemcsak a tengeriszár takarmányértékét csökkentik azáltal, hogy a tengeriszárból táplálkoznak (szabad szemmel is mindenféle sárga, vörös és fekete penészt fedezhetünk fel a tengeriszáron és levelein őszel), hanem a szárat fogyasztó kérődzőknek nem csak étvágyára, hanem egészségére is károsan képesek hatni.

Lehet, hogy egy vagy más esetben tudományos vagy gyakorlati kísérletek azt mutatják ki, hogy vermetlen tengeriszárral bizonyos ideig nagyobb eredményt lehetett elérni, de ilyen esetben az téveszthet meg, hogy a szár rögtön levágásakor lesz elfogyasztva, mikor esők behatása alatt nem állván meg, a penészedésnek kitéve nem is lehetett. De ha romlástól meg akarjuk menteni, ha emésztetőbbé és a marha által kedveltebbé és minden részében elfogyasztható ártalmatlan és bármily hosszú ideig etethető takarmánynya akarjuk tenni a tengeri szárat, akkor nem marad más hátra, mint a vermetést országsszerte divó gyakorlattá tenni. Aki még nem próbálta, elkezdheti földveremmel vagy zsombolyai kazallal, itt a tartányok semmibe vagy nagyon kevésbe kerülnek. Aki azután kézimunkát akar megtakarítani, a takarmányt az istállóban magában egész télire elhelyezni és a romlás által előálló veszteségeket a minimumra redukálni, az rá fogja magát a sziló építésére is szánni. Ki fából, ki téglából, ki betonból, ahogyan számításai javasolni fogják.

Felhívás

az összes birtokos közönséghez.

A földadókataszter kiigazításáról és a földadó százalékanak megállapításáról szóló 1909. évi V. t.-cikk 1. §-ának 2. pontja az egyes földrészeket, dűlőket, vagy egész határok osztályozásánál mutatkozó aránytalanságoknak új osztályba sorozás, esetleg új tiszta jövedelmi fokozatok felállítása által leendő megszüntetését célozza.

A kataszteri munkálatoknak ily értelemben leendő kiigazítására nézve, az idézett törvények 3. §-ának első bekezdése értelmében a községi képviselőtestületnek és legalább 20 községbeli földadóköteles birtokosnak is joga van indokolt és esetleg a szomszédos határterületekre is kiterjedhető javaslatot tenni.

A törvénynek ezen rendelkezésénél fogva felhívom tehát a községi képviselőtestületet, valamint az összes birtokos közönséget, hogy a földadókataszter kiigazítására vonatkozó

írásbeli javaslataikat, az idézett törvények életbe léptétől számított 3 hónap alatt, vagyis legkésőbb 1909. évi július hó 1-5 napjáig postadíjmentesen ajánlott levélben közvetlenül hozzám küldjék be.

Az egyes földrészeket jelenlegi osztályozásáról a közszemlére kitett egyéni birtokivókból és kataszteri munkálatokból szerezhető tájékozódás.

A javaslatokban megjelölendők az újból osztályba sorozatni kért földterületek (földrészek, dűlők vagy puszták), esetleg a módosítani javasolt tisztajövedelmi fokozatok, továbbá az indok, mely miatt a kiigazítás kéretik.

Indok megjelölése nélkül, csak általános-ságban tett javaslatok érdemlegesen nem tárgyalhatók.

A kiigazítás iránt tett javaslatok vissza nem vonhatók.

Abban az esetben, ha a javaslat 20, vagy több községbeli földadóköteles birtokos részéről adatik be, az illető birtokosok, aláírásuknak valóságát, valamint azt a körülményt, hogy tényleg községbeli földbirtokosok, a községi előjáróság által az írásbeli javaslaton záradékiig hitelesen igazoltatni tartoznak.

Budapest, 1909. április hó 1.

Dr. Wekerle Sándor s. k.

a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök.

Tarabocchia.

Szegény Mark Twain, te világhírű angol humorista, téged lefőzött, örökre megszegyentett Tarabocchia, ez az öklömmnyi dalmata, aki a zágrábi nagy perben elnököl és lefőzött téged Accurti, az ottani királyi ügyész, akik, óh Márk Twain, náladnál is nagyobb humoristáknak bizonyultak.

Nem hinnék, ha nem mernénk rá hitet tenni, hogy így volt. Szem- és fültanuk mondják. A nagy perben történt, amely folyik csendesen, mint a Maros vize.

A 49-ik vádlottat hallgatták ki. Hazáruállással van vádolva. Kötél általi halált szab ki erre a horvát-osztrák törvény.

„Bűnösnek érzi magát“, — rivallt rá a kis pökhendi elnök.

„Nem, — én nem vétettem semmit. A vádirat bűnömül rójja fel, hogy a horvátok ellen izgattam, a horvátokat bojkottáltam és emiatt nyakkendőt se hordok. Igaz nyakkendőt sohase hordok“.

Nyakkendőt horvátul a némethez hasonló hangzású „Krovat“-nak hívják. „Krovat“ viszont horvátot, jelent horvát nyelven és mert a 49-es nem hordott „Krovatot“, azért bojkottálja a „Krovatot“.

Ez a bűne. Nem vice ez, hitemre mondom a legbosszantóbb és legigazabb valóság. A XX. század szégyene.

Ha a 49-essel megesett ez, mi lesz az 50, 51, 52, és tudja isten hányaszámú vádlottakkal, akik ellen „hasonló“ hazáruállási per folyik?

Az 50-es vádlott kihallgatásán megeshetik a következő eset:

Hogy hívják?

Szramota Velyko — feleli az 50-es.

Mit? Szramota? Tudja, hogy ön hazáruáll, mert a neve azt jelenti, hogy saágyen és ön ezt a horvátokra értelmezi.

A vádlott gondolkodik.

Tarabocchia elnök e miatt 64 napi sötét zárkára és kemény fekhelyre ítéli. Az 51-essel megtörténhetik a következő:

„Őn azt mondja: 30-an voltak azon a híres gyűlésen, Akkurti ügyész ur szerint 35-en voltak“.

„Akkurat“ 30-an.

Tarabocchia 92 napi sötét zárkára és vizben áztatott Graham kenyérevésre ítéli a vádlottat Akkurti ügyész nevének kigunyolása miatt. Az 55-ös is rosszul járhat.

Azzal van vádolva, hogy egy zord, zivataros éjszakán, amikor künn süvített az északi szél, egy korsma poharakkal telt asztala mellett dalolt. „A Tarabocchia“.

És ezzel az elnök nevét és a bíró-ságot gunyolta ki.

Tarabocchia az 55-öst halálra ítéli.

Kivégzik.

Valamit csak kell végezni.

A nagy pert nem végzik be.

Pedig az egész világ kacag azon.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán e hó 24-én a politikai helyzet és az orsz. függetlenségi párt-politika indokából néhány napra Budapestre utazott.

Gróf Teleki Határörben. Nagy örömrünkre szolgál, hogy nagynevű lapvezérünk, a mintagazdaság külföldön is szaktekintélynek ismert gyakorlati nagymestere, lapunknak hosszabb cikksorozatát küldött be, melyek mindegyike hivatva van a kögazdaság hatalmas fellendülését s a gazdasággal foglalkozók termelési képességének, tehát jövedelmének fokozását biztosítani.

Jóváhagyott közgyűlési határozat. Ujvidék város törvényhatóságának a gazdasági munkásházak létesítése tárgyában hozott határozatát a belügyminiszter jóváhagyta. Hogy ez a nemcsak nagyszámú érdekelt családokra, de magára a városra nézve is nagyfontosságú kérdés egy a város, mint a munkások érdekében kedvezően intéztetett el, a kormány jóakarátának tudandó be, de az érdem főrésze Ujvidék város szeretett orsz. képviselőjét és főispánját, gróf Teleki Arvédet és Dr. Balla Aladárt illeti, akik buzgó utánjárásának és hathatós befolyásának a legmesszebbmenő kedvezményeket sikerült kieszközölni. E jelentőség teljes kérdés sikeres megoldása számos alacsony sorsu családnak könnyebb és tisztességes megélhetését biztosítja.

Katonai felülvizsgálat. Péterváradon a havonta szokásos katonai felülvizsgálat e hó 23-án tartott meg s azon a polgári elnöki tisztelet Dr. Balla Aladár főispán töltötte be.

Az OMKE ujvidéki kerületi gőcpontja május 2-án d. u. 3 órakor tartja az „Ujvidéki Lloyd“ helyiségében 4. ik beszámoló gyűlését, melyre a rendes tagok külön meghívók útján, de ezen az uton is meghívotnak, valamint szívesen látja a vezetőség Ujvidék környékének összes kereskedőit és mindenkit, ki a kereskedők ügyei iránt érdeklődik. A tárgyszorozaton az elnök megnyitja, a választmány jelentése, a költségvetés megszavazása, előirányzat jóváhagyása szerepelnek, továbbá esetleges indítványok és néhány új választmányi tag megválasztása. A központ ezen beszámoló gyűlésen szintén képviseltetni fogja magát, még pedig Fürst Bertalan udv. taná-

csos alelnök személyében, ki dr. Katona Sándor titkár kíséretében fog részt venni a közgyűlésen. Ezen illusztris vendégek megjelenése kereskedőink körében jele azon nagy fontosságnak, melyet az OMKE központja Ujvidéknek és kereskedelmének tulajdonít; reméljük, hogy kereskedőink ezen alkalmat fel fogják használni összetartozandóságuknak minél impozánsabb dokumentálására.

Lövész-tanulók. A honvédelmi miniszter segítségével tudvalevőleg a kir. magyar főgimnázium VII. és VIII. oszt. tanulói részére m. évi december közepén Kalapis János honvéd főhadnagy vezetése mellett lövészeti tanfolyam nyílt. E tanfolyam résztvevői május 15-én zárólövészetben fogják bemutatni képességüket s ugyanekkor a budapesti orsz. versenyek előképesítése céljából, éles töltevényekkel lövészeti próba-versenyek is lesznek. Amint értesülünk, a tanulók a lövészetben nagy ügyességet és biztosságot sajtajítottak el, ami nemcsak az ő kedvük és kitartó szorgalmuk, de főleg Kalapis főhadnagy buzgó tanításának, vezetésének érdeme.

Eljegyzés. Singer József mont. udvari fényképész, városunk derék polgárának kedves és szeretetreméltó leányát. *Olgát* eljegyezte *Hönigsberg* Leó dr. varasdi kir. ügyész.

Tűz. E hó 23-én d. u. 5 óra felé, valószínűleg gyújtogatás folytán, az ártézi fürdő mögötti szérüsben tűz ütött ki, mely Wagner Mihály tulajdonát képező két — körülbelül 1000 kor. értékű szénaboglyát elhamvasztotta. A tűz tovaterjedését gyorsan kivontult önk. tűzoltóinknak sikerült megakadályozni.

Mikor a színész halász. Kedves dolgot figyelt meg a minap egy olvasónk. Kövessy gárdájának egyik kiváló tehetségű tagja — a Duna mellett természetesen elsőrendű szorakozásnak találta a halászást. Be is szerzett egy mesés „pecázó” szerszámot és azzal, meg egy kedves kíséreléssel a Dunához, oda, ahol az isteni csendet csak néha-néha zavarja meg a selyemgyár sipja. Komolyan neki készülődött a halászáshoz és elrebegett a halászás előtti imát, gyönyörű mozdulattal bevetette, a esöndesen gyűrűző vízbe a csalóka horgot. Várt. A várt hal nem jelentkezik. Várt tovább. A várt hal még mindig nem jelentkezik. Komor hangok, színészhangok szálltak a levegőbe és le a hullámok mélyébe — mindhiába. Soká nézték ott ketten a hullámokat, mind busabban és miután megállapodtak, hogy nem sikerült a mai halászás, szomorúan „bevonták vitorlájukat” és vonultak hazafelé. Egyszerre a színészhangunak kitünő ötlete támadt. Duna mellett éppen akkor kötött ki Lovrekovits halászmester bárkája, melyben vigan — ha tudták volna, de hogy vigan — lubickoltak különböző rangú és rendű halak. Egy mentő gondolat és ők ketten már ott lenni voltak a halászbárkán és az aratás két legeszebb példányát vásárolták meg. Aztán kibontották a szerszámot és a halakat — a nehezeket — s büszkén visszavonultak be diadalmasan a város felé...

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 16—23-ig bejelentett születések 17, még pedig 9 fiú, 8 leány; meghalt 17.

Nem fizet a munkapénztár. A belügyminiszter azt tapasztalta, hogy a közkórházak zavartalan működését, fenállását veszélyezteti az, hogy a ker. munkásbiztosító pénztárak a közkórházak irányában fennálló betegápolási díjakat és tartozásaikat nem fizetik pontosan. A belügyminiszter ezen tapasztalatokhoz képest intézkedett, hogy a közigazgatási hatóságok a

közkórházak díjainak behajtására az eddiginél nagyobb gondot fordítsanak.

Elítélt párbajozók. Dr. Gombos Dezső óbecsei földbirtokos családi ügyből kifolyólag kardpárbajt vívott Szabadkán bajsai Vojnich Andor szabadkai földbirtokossal. A szabadkai törvényszék büntető tanácsa e hó 20-án ítélt meg a párbajozó felek fölött és Dr. Gombost, aki a kihívó fél volt, 8 napi, Vojnich Andort 5 napi államfogházra ítélte.

Jutalom az adóbeszedésért. Az 1908. évben egyenes adókban 234.535.000 kor. volt előirányozva s befolyt — jöllehet a behajtási lépéseket általában a legnagyobb kimérettel eszközölték és igen sok esetben messzemenő halasztásokat is adtak — 283.263.791 kor., tehát az előirányzatnál 48.678.791 koronával több. Méltányolva ezt a kedvező eredményt, Wekerle Sándor pénzügyminiszter a törvényben nyert felhatalmazása alapján az adók beszedése és beszállítása körül nagyobb eredményre eljárt közs. jegyzők és vár. adóhivatalok jutalmazására 59.140 koronát bocsátott a pénzigazgatóságok rendelkezésére. A felosztásban nagyobb összeggel szerepel a zombori pénzügyigazgatóság is.

Áll. tisztviselők fürdőkedvezménye. A földmivélsügyi miniszter vezetése alatt álló fenyőházai, tátralomneci, ránkfüredi, herculesfürdői és vizaknai gyógyfürdőkben és nyaralótelepeken az áll. tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint közvetlen családtagjaik fürdőkedvezményt kapnak, ha ez iránt orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényben a földmivélsügyi miniszterhez fordulnak.

Örült, aki odahaza dühöng. Nagy Sándor zombori államvasuti hivatalnokon már régebb ideje, mikor a felesége elhagyta, kitört az örültség. Minthogy az összes elmeegógyintézetek tul vannak zsufolva és ezért sehol az országban nem bírják elhelyezni, a szerencsétlen ember, aki ön- és közveszélyes, édesanyja lakásán van, ahol mindenkit lelövésssel fenyeget.

Élelmes demokrata. Egyik bácskai községben történt a következő jóízű eset. A szociáldemokraták egylete italmérségi engedély nélkül szeszes italokat árusított, miért is 100 koronával lett megbüntetve. A hatóság az elnököt vont felelősségre és nem fizetés esetére tíz napi elzárásra ítélte. A község néhány tehetősebb gazdája, kik a községi választásoknál a szociáldemokraták segítségére számítottak, felajánlották a birságul kirótt 100 korona lefizetését, hogy a demokraták elnökét ily módon maguknak lekenyerezzék. Ő átvette a 100 koronát, azt nyugtázta is; azután pedig elment — és leülte a tíz napot, a pénzt pedig szépen megtartotta magának. Ki tagadhatja ennek az elnöknek élelmességét?

Fontos betegeknek! Méltó feltűnést kelt és nagyban hódít a bel- és külföldi tudományos és orvosi szakkörökben egy új gyógymód, amelyre mi magyarok annál nagyobb megelégedéssel tekinthetünk, mert ezen új irányú gyógymódnak szellemi alkotója magyar ember. Ez a gyógymód a vérgyógyítás (Hemopatia), mely a modern kezelési rendszertől eltérően, sőt több krónikus betegségben azzal teljesen ellentétes felfogásból kiindulva gyógyít és bámulatos eredménnyel gyógyított számtalanszor oly esetben, mikor a modern orvosi tudomány már leszámolt a beteg életével. A hemopatiának vannak olyan igen sok betegek, kiki évekkkel ezelőtt asthma-, sziv-, gyomor- és agybajuk miatt igen nagynevű orvosoktól fel lettek adva, ma pedig bajukból kigyógyulva zavartalan egészségben élnek. Ezen gyógymód

megalapítója Dr. Kovács I. fővárosi orvosi, akinek Budapest, V. Váci-körut 18. szám alatt levő hemopatiái rendelő intézetére felhívjuk mindazon betegek figyelmét, kik valamely régi, nehéz betegségben szenvednek és mai napig bajuk ellen enyhülést és gyógyulást nem nyerhettek. A hemopatia mindig szép sikerrel gyógyítja a betegeket és ez okból jobban ajánlható mint bármely fürdőhely, de a mellett hasonlíthatatlanul olcsóbb és nem jár idővesztéssel. Különösen feltűnnek a hemopatia eredményei asthma, szivbántalmaknál és neurastheniánál, a mely bajok, az eddigi 20 évi tapasztalatokra támaszkodva, majdnem minden esetben gyökeresen ki lesznek gyógyítva. A hemopatiában mellőzve lesznek nemcsak a kémiai és mérges orvosszerek, hanem kizárólagosan a természetnek kipróbált és évezredek óta jónak bizonyult gyógyeszközei lesznek alkalmazva. A kezelés kellemes, könnyen be tartható és nem jár időmulasztással.

A „Nyugat”. Irodalmi folyóirataink a legjelentékenyebbjeinek, az Ignotus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztésében megjelenő Nyugat-nak most érkezett 8-ik számában a következő nagybecsű szépirodalmi és kritikai közleményeket találjuk: Peterdi István, Juhász Gyula, Füst Milán, Ady Endro, Reichard Pirooska és Ignotus: Versek; Lengyel Géza: Sarosék (novella), Ignotus: Uj művészet. Szilasi Vilmos: Péterffy Jenő III. Karinty Frigyes: Génusz (novella). Laczkó Géza: A collegium Don Quijotéja. A Figyelő kritikai rovat tartalma: Levél a Nyugat szerkesztőségéhez (Karinty Frigyes); Bn is Shaw Caesarjáról (Babits Mihály); Pierre Loti: Philae halála (Ngy Zoltán); Hock János az „Urániában” (Laczkó Géza); Kun József: Kék hegység (Babits Mihály); Az „ideál” (Karinty Frigyes). A Nyugat előfizetési ára egy évre 20 korona, egy szám ára egy korona. A kiadóhivatal cím: VII. Akácfa utca 5. május 1 től V. Dorottya utca 14.

Fokozott nyeresémesélyek. A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték most kezdődő XXIV. sorsjátékának ma nyilvánosságra hozott nyereséme — tervezete 15.000 darabbal kevesebb sorsjegy mennyiséget tartalmaz, amennyiben az eddigi 125.000 helyett csak 110.000 sorsjegy kerül kibocsátás alá. Dacára a sorsjegyek ezen nagy redukálásának, a sorsjegy árak változatlanul megmaradtak, sőt ugyanígy a 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, stb. koronás főnyeresemények is kisorsolásra kerülnek. Ez által a XXIV. sorsjáték minden résztvevője 12 1/2% kal nagyobb eséllyel játszik ezen főnyereseményekre, mint a lefolyt sorsjátékban.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illető.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védegyét — a halászt — kérjük — figyelembe venni.

Étvágy és álom

visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Nyáron is legjobb eredménnyel alkalmazható.

Egy eredeti üveg ára 2.-K. 50 fillér. 1—5 Kapható minden gyógytárban

A borralaló büntetendő osolekmény. Minthogy a borralaló eltörléséről folytatott sok szóbeszéd eredménytelen maradt ez ideig, Washington államban törvényt hoztak, hogy mindenki, aki kávéházban, vendéglőben, vagy üzletekben, szállodákban borralalót elfogad, vagy olyat ad, büntetendő cselekményt követ el és a borralaló nagysága szerint bünhődik.

A gőzgépközelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden folyó hó 26. napján d. e. 8 órakor a szegedi felső ipariszkolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 9. sz.) beküldendők.

A szabadka-palánkai vasut — amint értesülünk — e hó 22-én nyit meg. A vasuti közlekedés most már nemcsak Gombosig fog terjedni, hanem Palánka végállomásig, honnét Szabadka felé most már egyhuzamban közvetlenül utazhatni. A menettervek szerint az új vasut összeköttetése a fővonallal nagyon kedvező lesz.

Ösztöndíj keleti kereskedelmi akadémiát végzett fiatal kereskedők részére. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Erzsébet királynő ő cs. és kir. felsége emlékezetére létesített ösztöndíjalap 1909. év. kamataiból külföldi, tanulmányi célokra négy. egyenként 2500 korona értékű ösztöndíjat alakított és erre az egész országra kiterjedő pályázatot hirdet. A folyamodások az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál nyújtandók be. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a kerületbeli érdeklődőknek akik keleti kereskedelmi akadémiát végeztek, megküldi a pályázati feltételeket.

Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában, közöljük a Triesti általános biztosító társulat, a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáfordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, és betöréses lopás elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t. valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli főgynöksége: Központi Hitelintézet.

„Hermes” Kereskedelmi Tudakozóda Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. Tulajdonos: Böhm Armin.

Diana sóborszesz mint háziszor kapatható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes hűsítő. Az összes üzletekben fejbédörzsölésre és borotválkozás után arcfeccskendezésre az urak használják. A fájdalmakat azonnal csillapítja. Maszirozásra általánosan minden háznál csakis Diana sóborszeszt használnak. Egy üveg 40 fillér.

Foulard - és „Henneberg” selyem, 1.35 kor.-tól feljebb, bérmertve és vámmentesen. Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Nyilt-tér.

Ha már sehogy sem tudja magának megmagyarázni,

miért válik be olyan nagyszerűen a levegőutak minden meghűlésekor Fay valódi szodeni ásvány-pasztilája, hát megmondom. A szodeni gyógyítóforrások évszázadok óta híresek. A pasztilában azonban benne van a források minden hatásos alkotórésze, a melyet előzőlés után nyernek. Csoda-e ilyenformán, hogy ez a pasztila minden köhögést, minden rekedtséget, minden elnyálkásodást a leggyorsabban megszüntet? A pasztila igazi áldás is a szenvedő emberiségnek csak élveznie kell. Fay valódi szodeni minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben meg lehet venni 1 korona 25 fillérről egy skatulyával.

Vezérképvelet: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Rohitschi »Styriaforrás«
gyógyvíz.

Gyomor-fekélyek és görsők, Bright-féle vesegyulladás, Légző és gégefő-hurutok, Gyomor és bél-hurutok, Hugsavas diatézis,

Különő
gyógyszer! Székrekedés, Májbajok ellen.

Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Bpest, Báthory-u. 8.

Orvosilag ajánlva!

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108.481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42.331.825 kor. és 78 fillerre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086.145 korona 05 fillérral 283.242.702 korona 29 fillerre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses- és tülköriüveg biztosítást a díjbevétel 17.570.409.609 korona biztosítási összeg után 28.866.290 korona 38 fillér volt, miből 10.652.942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétel 18.213.347 korona 83 fillerre rugott, és ez összegből 13.079.112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098.054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 2.577.201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655.086 korona 52 fillerre rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39.751.656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794.591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687.233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 korona 37 fillerre rugnak, különösn kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 13.017.104 korona 53 fillerre rug, továbbá felemlitendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék,

mely az ideai átutalással 1.413.602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 323.629.347 k. 57 fillérről 346.151.371 korona 42 fillerre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422.455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099.869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124.531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102.504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613.421 korona 24 fillér. 6. Tárcá váltók 786.489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adósségei 8.820.000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése. a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182.099 korona 57 fillér. Összesen 346.151.371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órakor és délután 1:55 órakor.

Zomborból Ujvidékre reggel 3:10 és 6:51 órakor és délután 3:46 órakor.

Ujvidékről Titelre reggel 6:54 és délután 5:25 órakor.

Titelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órakor.

Ujvidékről Obecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órakor.

Obecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órakor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors) és 7:22.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30 (gyors), délután 1:22, 4:05 és 6:48 (gyors) órakor.

Szabadkáról Budapestre reggel 4:55, 9:50 (gyors) délután 1:52, 6:37 (gyors) és 11:50 órakor.

Ujvidékről Zimonyba reggel 3:48, 8:53, 12:25 (gyors), délután 1:54, 4:23, 8:44 (gyors).

Zimonyból Ujvidékre reggel 7:20, 7:48 (gyors), 10:28, délután 3:48 (gyors), 7:02.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órakor és délután 1:15 órakor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órakor, délután 12:57 és 4:23 órakor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10 délután 3:03 és 7:47 órakor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3, 8:18 és délután 2:35 órakor.

Szabadkáról Obecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órakor.

Obecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órakor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órakor 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órakor.

Zomborból Szabadkára reggel 3:39, 8:06 (gyors) 11:30 és délután 4:25, 8:56 órakor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:38, 10:22 délután 1:42 és 7:05 órakor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órakor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órakor, délután 1:47, 6:53, 9:10, 11:05 órakor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:46 és 11:30, délután 3:10, 4:55, 6:34, 8:10 órakor.

Eladó

alatt az eladók.

Égy

omnibusz, mára igen eladó. Bőve

Égy

omnibusz, mára igen eladó. Bőve

Égy

Égy

Égy

sorsjáték

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Égy

Hirdetések.

Eladó butor.

Elköltözés miatt a szücs-utca 20. szám

alatt az összes butorok előnyös áron eladó. *Özv. Lazicné.*

Omnibusz.

Egy könnyű járatu, jó karban tartott omnibusz, mely főleg vidéki vendéglősök számára igen alkalmas, szabad kézből, olesón eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Két fiatal ember kaphat ebéd és vacsora kosztot egy uri családnál. Bővebb felvilágosítást ad e lap nyomdája. 1-3

Könyvelő, magyar-német levelező, gép- és gyorsíró, I-a bizonyítványokkal, remek írással, szerény feltételek mellett azonnali belépéssel állást keres. Elfogad ügyvédi irodába, vagy ehhez hasonló állást is. — Szíves megkereséseket e lap kiadóhivatalához „L” jelige alá kér.

Nem mind arany, ami fénylik,

de mindaz, amit Dr. Oetker sütőporával, a 12 f., sütnék, omlós, jóízű és könnyen emészthető. A háziasszonyok ítélete szerint praktikusabb és előnyösebb, mint élesztő, vagy kovász. Utasítási használatallal mindenütt kapható. A korszakalkotó legújabb használati utmutató ingyen és bérmentve megküldetik, ha levelező lapon fordulunk

Dr. Oetker-hez, Baden-Wien, Törzsház: Bielefeld.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Királyi Szab. Osztálysorsjáték (XXIV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonnegyedik Sorsjáték. 110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály				
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona				
Huzás: 1909. máj. 19. és 21.		Huzás: 1909. jun. 15., 16. és 17.		Huzás: 1909. jul. 13., 14. és 15.		Huzás: 1909. szeptember 22-től október 21-ig.				
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben				
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 Egy millió korona.				
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.	1	Jutalom kor. nyeremény	600000	600000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000		1	á	400000	400000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000		1	á	200000	200000
3 á	6000	3 á	9000	3 á	10000		1	á	100000	100000
5 á	2000	5 á	3000	5 á	5000		1	á	80000	80000
8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000		1	á	60000	60000
30 á	500	20 á	1000	10 á	1000		1	á	50000	50000
100 á	300	110 á	300	120 á	500		1	á	40000	40000
3350 á	40	4350 á	80	4850 á	130		2	á	30000	60000
3500 nyer.	Korona 268,000	4500 nyer.	Korona 528,000	5000 nyer.	Korona 916,500		2	á	25000	50000
Negyedik osztály		Ötödik osztály								
Betét 40 korona		Betét 32 korona								
Huzás: 1909. augusztus 10., 11. és 12.		Huzás: 1909. szept. 2., 3. és 4.								
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona							
1 á	90000	1 á	100000							
1 á	30000	1 á	30000							
1 á	20000	1 á	20000							
1 á	15000	1 á	15000							
3 á	10000	3 á	10000							
5 á	5000	5 á	5000							
8 á	2000	8 á	2000							
10 á	1000	10 á	1000							
120 á	500	120 á	500							
4850 á	170	3850 á	200							
5000 nyeremény	Korona 1.120,500	4000 nyeremény	Korona 1.076,000							
						30600	á	200	6.120000	
						33,000 nyer. és jutalom.		Korona	10.555,000	

Az I. osztály huzása 1909. május hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók. Budapest, 1909. évi április hó 25-én

Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.

Eladási hirdetés.

Vb. Lehrner Lipót újvidéki csódtömegéhez tartozó csődleltár 1—368 és 370—636 tételei alatt felvett 9478 kor. 55 fill. beszerzési, 4523 kor. 45 fill. becsértékű férfi és női divatcikkek a csődleltár 640 tétele alatt felvett, 870 kor. beszerzési és 350 kor. becsértékű nikkell állvány tartozékaival és a 641 tétel alatt felvett 7000 kor. beszerzési és 1500 kor. becsértékű üzleti berendezés a csődbíróság határozata folytán ajánlati verseny útján eladatnak. Az ajánlatok zárt lepecsételt borítékban f. évi április 28-ának d. u. 5 órájáig Újvidéken alulírott tömeggondnoknál

adandók be. Az ideiglenes csődválasztmány a beérkezett ajánlatok felett nyomban határoz és fentartja magának azt a jogot valamennyi ajánlatot visszautasítani, esetleg az ajánlattevők között szóbeli versenyt tartani. A csődválasztmány az áruk mennyiségéért és minőségéért nem szavatol. Vevő tartozik az árukat azonnal átvenni, a vételárat, valamint a III. foku vételi illetéket azonnal készpénzben lefizetni.

Az ajánlatok az 1—368, 370—686 tételek alatt felvett árukra, a 640 tétel alatt felvett nikkell állványra és a 641 tétel alatt leltározott üzleti berendezésre külön-külön teendők meg és a becsár 10% bánatpénz gyanánt

melléklendő. A leltár és áruaktár alulírott tömeggondnoknál bármikor megtekinthető.
Ujvidék, 1909. évi április hó 16.

Dr. Wagner Vilmos
tömeggondnok.

Eladó.

Attila-utca 3. számú ház
szabad kézből eladó.
Bővebbet ugyanott.

**Miért vesz minden szegény és gazdag
DIANA sósborszeszt?**

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó
masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghévesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA SÓSBORSZESZ.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA-sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipálását, a gyakori mandula- és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszesz“ üvegeket nem veszünk vissza.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett | Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér. | Egy n. üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fillér. | Egy legn. ü. Diana sósborszesz 2 kor. 20 fillér.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálsabb szert nem találnak a DIANA-sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a DIANA-sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcbört simává, tisztává varázsolja. Sikerral alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbűz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szennvedők állítása szerint a DIANA-sósborszesz biztosan hat és a legolcsóbb háziszer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA SÓSBORSZESZT

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel:

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi az esontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágadttság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, írnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

1909. Van sze közönségnek elhalálozás fo férfiruha szöv és ezeket n mellett árusi Ezenkiv árusítok nag — árukat, nemez és sz fűzőt, csipk harisnyát és A n. é. becses látó késmet is v Tisztel Kossuth Laj Ujvidék,

VALÓ az 1909. Egy szel 3.10 m. teljes fé hoz (kab drág és elegend Egy szel szintugy kamgarnt ható és s Sieg Az előnv szövetszi nél, a gy nyek. Sz ták. Mir legkiseb

LO CSIP BUDA IV., Esk VI., And VI., Ter Vidéki 1—10

Ková természet hirneve bélhuru talmain hughya viz. G nyálka A luhatso FO 1—5 Ujvia

Csöc 1. kereske alapján 319—37 710—76 1721— kor. 78

Hirdetmény.

Van szerencsém Ujvidék és környéke t. közönségének szives tudomására hozni, hogy elhalálozás folytán valódi nagymenniségű angol férfiruha szövetet sikerült olcsón megszereznem és ezeket máttól fogva igep csekély haszon mellett árusítom.

Ezenkívül tetemesen leszállított áron árusítok nagyszámu — csódtömeggéből szerzett — árukat, u. m. *férfi és női fehérneműt, nemez és szalmakalapot, sapkát, nyakkendőt, fűzőt, csipkét, szalagot, nap- és esőernyőket, harisnyát* és igen sok, e számába vágó cikket.

A n. é. közönség érdekében fekszik, hogy becses látogatásával megtiszteljen, amíg a készség is választék még nagyobb.

Tisztelettel **BÖHM IGNÁO**
Kossuth Lajos-utca, 20. az arany pillangóhoz.
Ujvidék, 1909. április havában. 1-4

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld a mint megblíható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előző, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékezők. Szabott, legelőssőbb árak. Orsiai választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

LOHR MÁRIA

ezelőtti KRONFUSZ
CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ ÉS
KELMEFESTŐ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota.)	V., Harmincad-utca 4.
VI., Andrassy-ut 16.	VIII., József-körút 2.
VI., Teréz-körút 39.	IX., Calvin-tér 9. sz.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan teljesítenek.
1-10

Kovásznai „Árpád“ Forrás

természetes alkalikus sós gyógyviz. Számos hírneves orvos által javalva: gyomor- és bélhurutnál, a légzőszervek hurutos bántalmainál, vese és hólyag bántalmaknál, húgyhomok képződésnél elsőrangú gyógyviz. Gyomorégésnél biztos szer. Mint nyálkacoldó kiváló.

A külföldi seltersi, gleichenbergi és luhatshovitzki vizeknél hatásosabb.

Főraktár: Ludwig József, fűszer- és csemegekereskedésében.
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 49. szám.

Kutkezelőség: Nagyvárad.

Csódtömeggeladási hirdetmény.

1. Vb. ifj. Löbl Mór uverbászi bej. fa-kereskedő cég csódtömeggeladási határozata alapján a csódtömeggel 42-70, 72-222, 224-312, 319-357, 359-491, 493-626, 628-677, 710-760, 773-775, 778-1653, 1655-1719, 1721-1747, sorszámok alatt összeirt, 32637 kor. 78 fill. beszerzési és 20299 kor. 82 fill.

beesértékben felvett különböző minőségű fa-árak zárt ajánlati verseny után eladatnak.

2. Az itt felsorolt egész tömegre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok 1909. évi május hó 2-án d. e. 11 órájáig Dr. Bruck Ármín ügyvéd választmányi elnöknel Zomborban nyujtandók be. Elkészt ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

3. Minden ajánlattevő tartozik egyuttal 2630 koronát szóval Kettőezerhatvashárom koronát bánatpénz fejében a választmány elnöknek kezéhez készpénzben letenni.

4. A választmány Zomborban az elnök ügyvédi irodájában. 1909. évi május hó 2-ik napján pont déli 1/2 12 órakor határoz a beérkezett ajánlatok felett és fenntarja magának a jogot, hogy akár a legmagasabbat visszautasíthassa, avagy bármelyik ajánlatot is elfogadhassa és akár az összes ajánlatok félretételével a csódtömeggel értékesítése tárgyában másként intézkedjék.

5. A csódtömeggeladási és a tömeggondnok sem az árak minősége és mennyisége, sem azok helyes leltározásáért nem vállalnak felelősséget.

6. A vevő tartozik a választmányának azonnal meghirdetendő határozatától számítva 5 napon belül a vételár teljes összegét a tömeggondnok kezéhez készpénzben, ugyszintén az adásvételi illetéket is, még pedig az utóbbit azonnal a vétel után megfizetni. A késedelem után köteles 5% kamatot fizetni. Köteles vevő a megvett ingóságokat a helyszínen átvenni s azokat a fenti versenytárgyalási határnaptól számított 20 nap alatt az uverbászi 370 s. tkvi betétben foglalt ingatlanokról, ugyszintén a jelenlegi Löbl Mátyás féle bérterületen levő összes faárakat azokról elszállíttatni. A bánatpénz az árak elszállításiának biztosítéka fejében az elnök kezében marad s azt csak ennek megtörténte után van jogosítva felvenni.

7. Vevő köteles az elszállítás után az ingatlan területeken tömeggondnok birtokába vissza bocsátani, különben bánatpénze ugy az el nem szállításból, mint pedig az ingatlan területek kellő időben történendő vissza nem bocsátatásából származó kár és elmaradt haszon megtérítése címén a tömeg javára fog fordíttatni.

8. Há a vevő az eladás egyéb feltételei közül bármelyiket megszegi, bánatpénzét ugyancsak elveszti és jogában áll a választmányának a tömeg értékesítése iránt bármi módon a vevő veszélyére és költségére intézkedni.

7. A csódtömeggeladási és az alólirott tömeggondnoknál bármikor betekinthező és az áruaktár is Ujverbászon a tömeggondnok előzetes értesítése után mindenkor megsemlélhető.

Dr. Milkene Lajos ügyvéd
csódtömeggondnok.

9868. sz.

Kig. 1909.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a járdaszabályzat értelmében építendő mintegy 24000 négyzetméter téglá gyalogut burkolat építési munkálataira nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. A munkálatok körülbelül 2 év alatt abban a sorrendben készíttendők, amint a mérnöki hivatal a kiviteli terveket elkészíti.

Bánatpénzül legkésőbb folyó évi május hó 17. napjának déli 12 órájáig a városi pénztárba 2800 koronát kell letenni készpénzben, vagy ovadékképes papirosban. A letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

A zárt és lepecsételt ajánlatok a következő felírással látandók el: „Ajánlat a 9868/1909. szám alatt hirdetett téglá burkolati munkálatokra“.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi május hó 18. napjának délelőtti 10 órájáig a városi tanács iktató hivatalában nyujtandók be.

Az ajánlatok ugyancsak folyó évi május hó 18. napján délelőtti 11 órakor nyilvános bizottmányi ülésen lesznek felbontva.

Az ajánlati feltételek, költségvetés, szerződés és ajánlati minta a mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthező.

Ajánlat csak az ajánlati és költségvetési minták és csak az ajánlati feltételek, szerző-

dés és versenytárgyalási hirdetmény alapján tehető.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsának 1909. évi április hó 18. napján tartott üléséből.

Dr. Demetrovits Vladimir s. k.
polgármester.

1-2

2543. tkvi. 1909.

Póthirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Kárpát Géza ujvidéki lakos végrehajtónak Mészáros Ignác temerini lakos végrehajtást szenvedő elleni 220 kor. s jár. ir. végrehajtási ügyében az 1830/909. tkvi sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a temerini 3105. sz. betétben A. 1. sorsz. a. Mészáros Ignác (nős Giricz Rózával) tulajdonául felvett 5226/2 és 5227/2 hrsz. jószágtestre 696 kor. kikiáltási árban Temerin község házához 1909. évi május hó 12. napjának d. u. 3 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. tc. 167. §-a alapján a temerini takarékpénztár végrehajtató érdekében is 2200 kor. tőkekövetelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Ujvidéken, 1909. évi március hó 22-én.

Molnár,
kir. törvényszéki bírő.

432/1909. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Kölpény község állami kisdedovoda épületének újbóli felépítése B. B. megye törvényhatósági bizottsága részéről 44669/2713 ex. 1908. sz. alatt elrendeltetvén, ezen építkezési munkálatnak biztosítása végett Kölpény község-ház tanácsstermében 1909. évi május hó 31-én d. e. 9 órakor nyilvános szóbeli árlejtést tartunk, amelyhez a vállalkozni szándékozókát ezennel meghívjuk.

Kikiáltási ára 15632 kor. 97 fillér.

Árlejtési feltételek és az erre vonatkozó törv és költségvetés Kölpény község jegyzői irodájában mindenkoron betekinthezők.

Kölpény 1909. április hó 18.

Mirkovits Lyubó s. k. Rákity István s. k.
jegyző. 1-2 bírő.

2980. tkv. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weinfeld Fülöp József ujvidéki cég vég végrehajtónak Maldacker János és társai végrehajtást szenvedő ellen 128 kor. 19 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. LX. tc. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében az ujvidéki 636. sz. betétben A. 1. sorsz. alatt Maldacker Ján s, kisk. Maurits József, kisk. Maurits János, Reith Györgyné Maldacker Ilona és Kisztner Nándorné Maldacker Katalin tulajdonául felvett 2404 hr. sz. 17 öi. sz. jószágtestre az árverés 1440 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi június hó 19. napjának d. u. 3 órakor az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át azaz 144 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. I. M. számu a. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismevényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1909. évi április hó 8-én.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Juhász,
kir. törvényszéki bírő

EGY SZŐLŐTELEP

gyümölcsfákkal, szép nagy, 3 szobás lakással, gazdasági melléképülettel előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kempler György** 3-4 tanár Zrínyi-utca 33.

9746. szám.

Kig. 1909.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa az újonnan megalkotott városi szervezeti szabályrendelet 286. §-a alapján az elhalálozás folytán megüresedett egyik irnoki állásra ezennel pályázatot hirdet.

Az állás évi 1.400 kor. fizetés, 2 egyenkénti 100—100 koronás ötéves korpótlék és 420 kor. lakpénz élvezetével van egybekapcsolva.

Felhívjuk a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. te. 19. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1909. évi május hó 5-ik napjának déli 12 órájáig a városi tanács iktatói hivatalában nyújtsák be.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának 1909. évi április hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Demetrovits Vladimír
polgármester.

2-2

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST VÁCIÚT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL

ELŐRENŐ
SZIVOGÁZTELEPEK

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ DRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Művegyészeti tisztító és Kelmefestőde

FUCHS JÓZSEF Ujvidék, Kossuth
Lajos-utca 13. szám.

Küldje minél előbb uri- és női gyermek ruháit tisztítani vagy festeni; függőnyt, csipkét, papi és katonai ruhákat vegyileg tisztítok.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközlök.

Ügynökök, szabók vagy szabónők jutalék mellett keresteknek. 4-6

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényben, oszónál és meghűlésekben, bedőzésekben, süléképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Eladó ház.

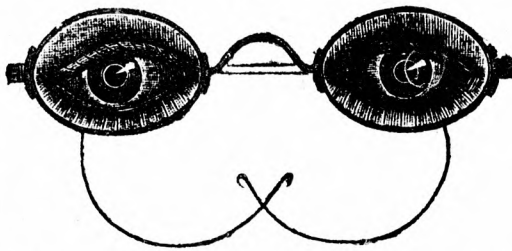
Petőfi-utca 14. sz. Balla-féle ház, 5 szoba, előszoba, konyha, zárt folyosó és istálló és raktárhelyiségekkel szabad kézből rendkívül kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással **Hajós Miksa** ur szolgál az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár titkára Kossuth Lajos-utca 49.

Ugyanott bérbeadó: egy műhelynek is használható szép, tágas raktárhelyiség és egy nagy istálló több lóra.

Lakodalmi és alkalmi ajándékok

legolcsóbb bevásárlási forrása

KRAUSZ SAMU

órás-, ékszerész- és látszerésznei
UJVIDÉK, Ferencz József (fő)-tér 8.
az „Erzsébet” szálloda mellett.

órák-, ékszerek, arany és ezüst áru, ugyancsak Argentor-esüst és Ohlnaezüst áruk a legszebb kivitelben és a legolcsóbb árak mellett.

Szemüvegek és orrcsipegek valódi Rathenow kristály üveggel, jótállás mellett.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főter, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi szilvrium kereskedés.

Bel- és külföldi borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservok
Vadak
Hizlalt szárnyas
Finom felvágott és hús-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler-Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Önközött gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia penzgök
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Oszonák és jourok részére hideg plattnik és halak díszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Ár lap ingyen és bérmentve.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely NAGYVÁRAD mellett.

Európa leggazdagabb forró kénés hőforrása, a víz hőfoka 50° Celcius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségekben, idült méh és petefészek gyuladások, méhurut, medencebeli sejtiszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógy-mód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epeköveknel meglepő gyógyhatás; tüdő, kád, mór, szénsav, iszap fürdők. 1908. évben 8600 állandó fürdővendég. Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakó szoba, kitérő vendéglők, jutányos étlapárak.

Állandó elsőrendű olgányzene. — Vasárnaponként katonazene, tennis pálya, gondozott sétautak, 200 holdas park.

Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Kurtaksa és zonedij nincs.

Pósta, távirda, interurbán telefon.

Prospektust küld az Igazgatóság.

6-13

Szerémi borozó

UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 23. szám.

a Központi Hitelintézettel szemben.

Hibben a borozóban kizárólag Schwarz József ur legkifináltabb saját termesű borai. saját főzésű bortörkölye és szilviorlumi Kamenicán a Paraga hogyan fekvő 20 holdas szőlőjéből poharankint és zárt palackokban mérsékelt áron kerülnek kimerésre.

Megrendelések hordókban 50 literől feljebb Schwarz Testvérek o. Irodájában Háltér 12. sz. alatt felvételnek.

Az étkezéskor lehet jó és olcsó ételket kapni. 17-52

Aki azt akarja,

hogy olcsó árért pontos és jól járó órája legyen, az forduljon teljes bizalommal

FISCHER M. mű-óráshoz
II. Rákóczi Ferenc-utca 20.

Vidéki óráskor
részére előnyös árért
dolgozom.

Betűs gyűrű 1.80.

Grammophon- o o o o

o o o o kedvelőknek!

Ezt a készüléket kell hallani!

Visszaadó ereje felülmúlhatlan!

Az ember elámul!

Műve és hangdobozza versenyez a legmodernebb mechanika koronájáért. Elsőrendű készülékek 20-400 kor. leggazdagabb választókban.

Egyetlen teljes lemezzár az összes védjegyekkel, minden nyelven 2 k.-tól

Katalógus ingyen s bérmentve.

GRAMMOPHON-BEVITELIHÁZ
MOSER JÓZSEF, Wien, IX. Kinderspital-
gasse 10-17.

Jutalom! 6 lemez vétele esetén, bár részletekben rendelve, egy szabadon választott lemez ingyen.

Gőztéglagyár.

Fraunhofer, Marx és Schneider Ujvidéken ajánlják legjobb minőségű és szép kivitelű: fali-, gép-, kut-, lépcső-, kővezetőgölgőket és cserepeket stb. a legolcsóbb napi árk mellett.

Megrendelések alkalmával kérjük a nagyérdemű közönséget megbizottunkhoz, Profuma Károly urhoz (Zrinyi Jóna, ezélt Kigyó-utca 14. sz.) fordulni. 5-5

Irodista kisasszony,

ki a német nyelvet tökéletesen birja, felvétetik Kertész Mór

1-1

üzletében.

Telephon 244.

Telephon 244.

Fényképészeti műintézetem áthelyezése!

Mély tisztelettel ez uton hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy 16 éve fennálló

fényképészeti és festészeti műintézetem

f. év április hó 11-ikén (Husvét vasárnapján) Petőfi-utca 32. szám alatt, külön e célra ujonnan épült, fővárosi színvonalon álló, minden modern kényelemmel ellátott, elegánsan berendezett helyiségben megnyitatom.

Allandó kiállításom, mely látványosságot képez, a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

2-5

Vajda Dezső,
fényképész.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszert a

FOLDES-féle MARGIT CRÈME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot tohérré, simává varazsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkok: Margit-hőlgypor (3 színben) 1-20 k., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 korona.

Kapható: Ujvidéken, Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadovics VI. Vults János, Klein Oszkár drogeria.

Páratlan és osodás hatású!

Óvakodjunk nánzatoktól!

Schleieich

doktor tanár késyltményei a tudomány mai állása szerint a legkiválóbbak a bőr- és testápolásra!

Schleich dr. tanár bőrkremje,
Schleich dr. tanár viaszpasztaszappana

Schleich dr. tanár márványszappana,
Schleich dr. tanár viaszpasztája.

Kapható gyógytárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben stb.

Tessék brosurát kórni a testápolásról a nagybanl terjesztő helyről: WIEN, I., KARLSPLATZ 3.

Vásárláskor tessék ügyelni, hogy minden osomagon rajta legyen a föltaláló névaláírása: Prof. Dr. Schleieich. (Törv. védve).

Gyár Németország részére: BERLIN S. W.

Raktárak Ujvidéken: Küchler B. gyógyysz., Klein O. drog., Nenadovics J. gyógyysz. valamint minden gyógytárban, droguista és illatszerüzletben.

1-10

Matkovits

szobafestő
és mázó

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMLOMHÁZ.

Távbeszélő 87.

MENRATH L. és FIA

Alapított 1845.

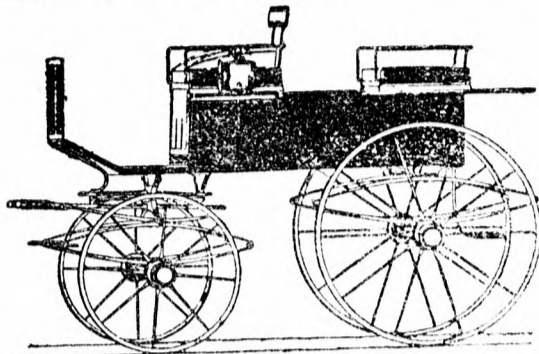
butorraktára Ujvidéken.

Üzleti házuk átalakítása, illetőleg újja építése miatt raktárunk február hó 15-től kezdődőleg az építkezés tartamára Ferenc József-tér (főter) 3. sz. alatt a Wagner-féle házban, Erzsébet-szálloda mellett van.
9-12

Futókocsik, kétkerekű kocsik, homokfutókocsik, hajtókocsik, vadászati hajtókocsik, coupék nyitott és félfedeles kocsik, landau kocsik, omnibuszok, mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

luxus- és üzleti- kocsik a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Hajlított kocsialkatrészek nagybani gyártása.

Használt kocsik javíttatnak vagy becseréltetnek.

... Legújabb kiténtetés: ...
... London 1908. arany érem. ...

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsi- és gőzhajlítógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyei — Interurbán Telefon 134.

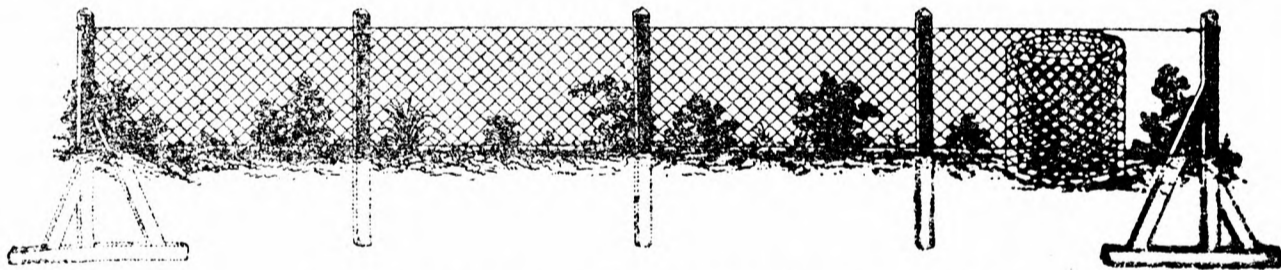
UJVIDÉK, (a Limán-on).

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!

Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,

a sodrony vastagsága és fonatúrbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1-20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj
ellen
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya
Borszéki Kossuth, vöröszegénység
ellen
Bodoki Matild, alkális savanyviz

Boross, vesebaj ellen
Berhegyi, húgyhajtó
Behelli, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légszűrő ellen
Margitligeti, üdítő ital

Horgász, ótvágygerjesztő
Káson-Salutaris,
Rápáti, égvényes ásványviz
Székely-Selters, idült gyomorhajok
ellen
Szejkal, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.

FŐRAKTÁROSOK: Dietzgen Imre Fiai és Wagner Testvérek.